

En enda kväll – Mats Berggren

Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Epik, lyrik och dramatik - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Eleverna utvecklar sin förmåga att formulera sig i tal och skrift, läsa och analysera skönlitteratur och urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Läraren reflekterar

Eleverna skriver reflekterande, samtalar och analyserar. De kommer att få träna på person- och miljöbeskrivningar och skriva en egen längre text. De får också fundera kring värdeladdade ord. De påverkar arbetet genom sitt eget tänkande i reflektioner runt innehållet och i sitt eget skrivande. De får ta ansvar för sin del av en god lärandemiljö när vi samtalar och delar med oss av tankar och texter.

Projektets upplägg

Undervisningen är lärarledd och arbetet sker i helklass. Nedan ges förslag på hur läsningen kan genomföras. Anpassa upplägget så att det passar dina elever. Ett urval presenteras. Projektet finns i sin helhet som bifogad PDF.

Metod – Före läsning

- Förse alla elever har med en stor skrivbok – läsdagboken. Alternativt skapa en särskild datafil för ändamålet.
- Samtala om olika villkor i samhället. Förort – villasamhälle. Jämför med hembyn – finns liknande avstånd mellan människor? Vad skapar avstånd? Vilken bild har eleverna av olika stadsdelar i olika städer? Hur "sann" är den? Vilken påverkan har medier?
- Skrivteori: Parallellhandling. Jämför med filmer. Låt eleverna ge förslag på filmer som har tydlig parallellhandling. Vilken effekt får det?

Läsning av boken i skolan – del 1

I Inledningen kap 1-6 (sid 7-27) presenteras personerna och deras respektive problem. **Närläs** genom att kopiera upp övre halvan av första sidan eller skriv in på dator och visa via projektor. *Läs en mening i taget!* Låt eleverna fundera över vad den betyder/innebär/för med sig. *Vad tror de boken kommer att handla om?*

Fortsätt sedan med **högläsning** fram till sidan 10. Samtala.

- Vilka personer möter vi här? Anteckna gemensamt.
- Eleverna avsätter en sida per person och skriver stödord, först enskilt under ca fem minuter.
- Därefter gemensam genomgång. Vad kom man fram till?
- På tavlan står det som ni kommer överens om är bra att veta.

Martin: ser på fina villor, glömt att Esperanza ska träna vill vara med henne, tror Alexandra är fotomodell, tar A:s dator och ropar efter henne. Esperanza: skapar raptexter, ska repa, gillar inte att Martin kollar in Alexandra. Alexandra: kastar sig in på tåget, dyra kläder, smal och snygg, klassisk musik som mobilsignal, pappan pratar om prov, låter spänd, glömmet datorn. M och E slackers. A brats. Vad menas med det?

Fortsätt högläsning till sidan 27. Anteckna flera fakta gemensamt efter läsningen enligt ovan – klassamtal. Se till att alla elever får yttra sig.

Efter avslutad läsning

Samtala om bokens uppbyggnad med hjälp av kapitelrubrikerna. Låt eleverna koppla kapitlen till den dramaturgiska uppbyggnaden.

Förslag på skrivuppgift med boken som modell

- Använd bokens tre miljöer. Skapa en handling en person rör sig där alla tre miljöerna ingår.
- Använd bokens tre personer. Skapa en handling där de tre personerna träffas på en plats.
- Planera ett skrivande enligt bokens dramaturgikurva. Skriv en novell. Läs varandras noveller.

Förslag på språkutvecklande övningar

- Arbeta med värdeladdade ord, ord som signalerar klass och status.
- Samla från ordböcker, internet och egna erfarenheter.
- Gör upp listor. Intervjua runt språkbruk – svordomar, slang, dialekter, nysvenska.
- Samla liknelser.
- Undersök textens bildspråk.

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll

Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Epik, lyrik och dramatik. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.

Betygskriterier

Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter med **mycket gott** flyt och visar **mycket god** läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med mycket god säkerhet. Eleven för **välutvecklade** resonemang om innehållet i olika texter. Eleven visar också **mycket goda** kunskaper om skönlitteratur och de sammanhang som olika verk har tillkommit i.